

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički institut - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica
Tel: 081 206 713 Fax: 081 206 712 Mail: extension-pg@cg.yu

ŽILOGRIZ (*Capnodis tenebrionis*)

Žilogriz je opasna štetočina u zasadima koštičavih voćaka a naročito napada trešnju i višnju. Mnogi su krajevi ostali bez voćaka upravo zbog žilogriza.

Odrastao insekt je crne boje sa sivkastim vratnim štitom po kome se ističu crne kvržice. Pokrioca se sužavaju na kraju. Larva je bijele boje, topuzastog izgleda zbog prvog grudnog segmenta koji je najširi, a onda se tijelo naglo sužava prema kraju tijela.

Prezimljavaju imago i larva. Najčešće se početkom marta imago aktivira i odlazi na okolne biljke, gdje ostaje dok ne prolistaju koštičave voćke. Nakon listanja voćaka imago ih naseljava hraneći se peteljkom lišća i korom mladih grana, i ukoliko se javi u velikom broju može biti štetan.

Ženka polaže jaja na donji dio stabla, u blizini korenovog vrata ili u zemlji oko stabla do 35cm udaljenosti oko debla, gdje poliži oko 95% jaja, a ostala jaja položi na udaljenosti do 1m. Vrijeme polaganja jaja je od početka juna do kraja avgusta.

Tokom ljeta iz jaja se pile larve koje se kreću prema korijenju (debljem) gdje se ubušuju ispod kore, praveći pljosnate hodnike.

Znaci napada uočavaju se tek pošto larve naprave određenu štetu. Stabla se suše i na kraju propadaju.

Žilogriz se može suzbijati primjenom različitih mjera: **mehaničkih, agrotehničkih i kemijskih**. Sve navedene mjere imaju preventivni karakter.

Mehaničko suzbijanje se sastoji u skupljanju odraslih jedinki ili u sprečavanju ženki da jaja položi u neposrednu blizinu voćaka odnosno na prizemni dio stabla. U tu svrhu donji dio stabla i tlo oko njega prekriva se crnom PVC folijom koja se prekrije tlom ili se preko nje stavi PVC mreža s okcima promjera do 2 mm.

Od agrotehničkih mjera češća površinska obrada, a posebno navodnjavanje doprinose smanjenju napada žilogriza.

Hemijske mjere suzbijanja koriste se za suzbijanje odraslih imagaa u vrijeme njihove ishrane s peteljkom listova, primjenom preparata: Confidor, Mospilan, ili nekog drugog koji ima slično djelovanje. Larve se suzbijaju primjenom zemljišnih insekticida (Radar versus, Force) rasipanjem oko voćaka u promjeru do 1 m oko debla s tim da se insekticid unese plitko u tlo.

Dipl.ing Mileva Marić
Savjetodavna služba Herceg Novi

